

AVUKATLAR İÇİN DEFTER-BEYAN SİSTEMİ

GİRİŞ

Defter-Beyan Sistemi, Serbest meslek defterine yapılacak olan kayıtların elektronik ortamda tutulmasına ve muhafazasına imkan veren, beyanname, bildirim ve dilekçeler ile serbest meslek makbuzu gibi belgelerin elektronik ortamda düzenlenmesine imkan veren sistemdir. Defter – Beyan Sistemi ile vergisel işlemler elektronik ortamda kayıt altına alınacaktır.

DEFTER BEYAN SİSTEMİNİN ZORUNLU OLUŞU

Tüm meslektaşlarımızı yakından ilgilendiren ve 17 Aralık 2017 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan V.U.K. Genel Tebliği Sıra No 486 ve 487’de yer alan -Maliye Bakanlığı’nın getirmiş olduğu (Serbest Meslek Kazancı Defteri ve Serbest Meslek Makbuzu ile ilgili) – düzenlemeye göre; serbest meslek erbabı olan avukatlar, Defter –Beyan sistemini kullanmak zorundadırlar.

Defter-Beyan sistemini kullanmak zorunda olan serbest meslek erbabı meslektaşlarımız, 31.01.2018 tarihine kadar sistemi kullanmak üzere www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden veya bağlı oldukları vergi dairesi aracılığıyla, Vergi Usul Kanunu 486 Sıra İNolu Genel Tebliğin Geçici 1.madde hükmü uyarınca başvuru yapabileceklerdir.

SERBEST MESLEK MAKBUZU

Defter-Belge sistemi uygulaması zorunlu olduğu halde , Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği sıra no 487, m.5/6 uyarınca; e-serbest meslek makbuzu zorunlu bir uygulama değildir, 213 sayılı V.U.K. uyarınca serbest meslek makbuzu düzenlemek zorunda olan vergi mükellefi avukatlar istemeleri halinde 01.01.2018 tarihinden itibaren uygulamaya dahil olabileceklerdir. Başka bir ifadeyle e-Serbest Meslek Makbuzu uygulaması zorunlu değildir.

DEFTER BEYAN SİSTEMİNİN AVANTAJLARI

- Bir muhasebe programına ihtiyaç duyulmaksızın internetin olduğu her yerden vergisel ve ticari işlemlerin elektronik ortamda kayıt altına alınabilmesi,
- Kırtasiyeciliği azaltması,
- Defter tasdikine ihtiyaç duyulmaması,
- Defterleri muhafaza etmeye yönelik maliyetlerin söz konusu olmaması ve fatura ve makbuz gibi belgelerin elektronik olarak düzenlenebilmesi gibi imkanlar sayesinde yükümlülüklerle ilişkin bürokratik işlemlerin ve uyum maliyetlerinin azaltılması,
- Kayıt dışı ekonomi ile etkin bir şekilde mücadele edilmesi
- Vergiye gönüllü uyum seviyelerinin artırılması.

DEFTER-BEYAN SİSTEMİNDEN FAYDALANABİLECEK VERGİ MÜKELLEFLERİ

Serbest meslek kazancı elde eden vergi mükellefi avukatlar kağıtların ve serbest meslek kazanç defterinin devredışı bırakan “ Defter-Beyan Sisteminden” faydalanabileceklerdir.

DEFTER BEYAN SİSTEMİNİ KULLANMAK İÇİN BAŞVURU USULÜ

Bu sistemi kullanmak zorunda olan mükelleflerin, sistemi kullanmaya başlayacakları takvim yılından önceki ayın son gününe kadar (bugün dahil) www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden veya gelir vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesi aracılığıyla, vergi mükellefi avukatlar tarafından veya “ Elektronik Beyanname Gönderme Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi” düzenledikleri meslek mensupları (Serbest Muhasebeci, Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Müşavir) aracılığı ile başvuru yapmaları gerekmektedir.

Defter-Beyan Sisteminin uygulanmaya başlanmasından sonra vergi mükellefi olan serbest meslek mensubu avukatlar sözkonusu sistemi kullanmak üzere kendileri veya yukarıda belirtildiği gibi aracılık ve sorumluluk yetkisi verilen kişiler aracılığı ile işe başlama bildirimini verildiği günü izleyen 7 gün içerisinde gelir vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine başvuru yapacaklardır.Sözkonusu başvuru www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden de yapılabilecektir.

Ancak;

2018 yılına ilişkin olarak; yukarıda (defter beyan usulünün zorunlu oluşu) bölümündede belirtmiş olduğu gibi serbest meslek erbabı olan avukatların Defter-Beyan sistemini kullanmak için (VUK 486 Seri Nolu Genel Tebliğin Geçici 1.madde hükmü ile) 31.Ocak.2018 tarihine kadar başvurma imkanı getirilmiştir

SİSTEME GİRİŞİN YAPILMA USULÜ

Defter-Beyan Sistemine kullanıcı kodu veya TC kimlik numarası ve şifre bilgileri kullanılarak www.defterbeyan.gov.tr adresinden giriş yapılacaktır.

DEFTER-BEYAN SİSTEMİNDEN YAPILABİLECEKLER

- Gelir ve giderler elektronik ortamda kaydedilebilir,
- Defterler bu kayıtlardan hareketle elektronik ortamda oluşturulabilir ve saklanabilir,
- Beyannameler bu sistem üzerinden hazırlanarak onaylanabilir,
- Bunların yanı sıra
- serbest meslek makbuzu gibi belgeler sistem üzerinden elektronik ortamda düzenlenebilir.

DEFTER-BEYAN SİSTEMİ ÜZERİNDEN ÜÇÜNCÜ TARAF KURUM VE KURULUŞLARINDAN ALINAN VERİLERİN GÖSTERİLMESİ

Sisteme dahil olan mükelleflere, adlarına yapılan kesinti (stopaj) bilgileri, sigorta (mal, can ve DASK) bilgileri, adlarına yapılan kira geliri ödemeleri, gayrimenkul alış-satış bilgileri gösterilmektedir.

DEFTER-BEYAN SİSTEMİNİ KULLANMAK İÇİN KULLANICI KODU VE ŞİFRE ALIMI

Sisteme giriş sırasında kullanılacak şifre bilgisi, mükellef veya noterden yetkilendirdiği kişi tarafından gelir vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine yapılacak başvuru ile alınabilecektir.

Şifrenin vergi dairesine başvurularak talep edilmesi halinde vergi dairesi tarafından muhataba müracaat anında sistemden üretilecek şifreyi ihtiva eden kapalı bir zarf, teslim tutanağı karşılığı mükellef veya yetkilendirdiği kişiye verilecektir.

Sistemin kullanılması için mükellef, meslek mensubu tarafından kullanıcı kodu ve şifre teminine yönelik olarak yapılan başvuruların değerlendirilmesinde, 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile elektronik beyanname uygulamasına ilişkin ilgili diğer mevzuat dikkate alınacaktır.

MÜKELLEFLERİN ÇALIŞTIRDIKLARI KİŞİLERİ SİSTEM KULLANCI OLARAK TANIMLAYABİLMELERİ

Sistemi kullanacak olan mükellefler, istemeleri halinde sigortalı olarak çalıştırdığı çalışanlarını, sistemin belirli fonksiyonlarını kullanmak üzere sistem kullanıcısı olarak tanımlayabilecek ve yetkilendirebileceklerdir.

Bu durumda, tanımlanan kişilerin kullanacakları şifreler, Defter-Beyan Sistemi içerisinde elektronik ortamda üretilerek kullanıcıya gösterilecektir. Bu şekilde sistem kullanıcısı olarak tanımlananlar, kendileri için oluşturulan kullanıcı kodu ve şifreyi kullanarak sisteme girebileceklerdir.

DEFTER KAYIT SİSTEMİNDE KAYITLARIN MUHAFAZASI VE İBRAZİ

Sistem üzerinden elektronik ortamda tutulan kayıtların muhafazası, ilgili kurum ve kuruluşlara ibrazına gelince;

Sistem üzerinden tutulan kayıtların muhafaza yükümlülüğü Gelir İdaresi Başkanlığı'na aittir. Başkanlık, girilen kayıtları elektronik ortamda muhafaza edecektir.;

Kendisinden mükellefiyetine ilişkin kayıtlarının ibrazı talep edilen vergi mükellefş avukatlar, talepte bulunan birim ile ibrazı talep edilen bilgilerin mahiyetini, ibraz talep yazısının bir örneğiyle birlikte ibraz süresinin sonundan en geç 10 gün önce bağlı olduğu vergi dairesi

aracılığıyla Başkanlığa bildirilecektir. Kayıtlar muhatabına, Başkanlık tarafından belirlenen yöntemlerle değişmezliği garanti edilerek ibraz edilecektir.

BEYANNAMELERİN SİSTEM ÜZERİNDEN GÖNDERİLMESİ

Sistem üzerinden mükelleflerin beyannamelerini oluşturabileceği, düzenleyebileceği ve gönderebileceği menüler yer almaktadır. Bu sayede mükellefler, beyannamelerini inceleyebilecek, onaylayabilecek ve gönderebileceklerdir.

Başka bir ifadeyle vergi mükellefi avukatlar, “yıllık gelir vergisi beyannamesi”, “muhtasar beyanname” ile “muhtasar ve prim hizmet beyannamesi”ni sistem üzerinden gönderebileceklerdir. Katma değer vergisi mükellefiyeti olanlar “KDV beyannamesi”ni de gönderebilecektir.

SONUÇ VE DEFTER BEYAN SİSTEMİNE GENEL BAKIŞ

Serbest meslek erbabı yaptığı işlerle ilgili makbuz düzenlediğinde, zaten beyan etmemesi mümkün değildir. Karşı taraf yani makbuz düzenlediği kişi mükellef ise kesilen serbest meslek makbuzu karşı tarafça muhtasar beyanname ile beyan edilmekte ve çapraz kontrol zaten yapılmaktadır. Bu durumda e-beyan sistemi ile veya normal beyan sistemi ile beyan edilmesi arasında herhangi bir fark yoktur.

Eğer serbest meslek erbabı yaptığı bir işlem için makbuz düzenlememişse, düzenlenmeyen makbuzun defter beyan sistemi ile kontrol altına alınabilmesi mümkün değildir.

Defter beyan sistemi, daha ziyade giderleri kontrol altına alacaktır. Usulüne uygun olmayan giderler ve gelirleri ile mütenasip olmayan (belirli bir oranın üzerindeki) giderlerin kontrol edilmesi daha kolay olacaktır.

Serbest meslek makbuzunu elektronik ortamda düzenlemek ihtiyari olduğundan, elektronik ortamda serbest meslek makbuzu uygulamasına zorunluluk getirilinceye kadar, bu sisteme geçilmesine de gerek bulunmamaktadır.

İstanbul Barosu Vergi ve İdare Hukuku Komisyonu
Adına Başkan
Av. Memet KAYA